



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 60. An exprimendum beneficium de jure vacans non vacare de facto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

non videntur proprie dici vacare, nisi ad summum vacatione vacantis illius beneficii, cui accessorie unita.

4. Resp. quartò: Beneficia seu Præbende ecclesie non numerate seu receptitie (quales dicuntur in quibus non est certus præbendarum numerus, sed secundum futurum supercrescentiam beneficiati crescunt vel decrescunt) etsi sint vera beneficia, ut Gomel. nunquam vacant, sed confestim, ut titularis decedit supprimuntur, expirant, & esse desinunt Lotter. l. c. num. 82. citans c. dilecto de præb. §. c. ex parte. de concess. præb. Gomel. gl. 9. §. 3. num. 10. & AA. communiter in cit. c. dilecto. vide me for. benef. p. 3. quæst. 22. num. 3.

Quæst. 57. Quanam vacatio veniat nomine vacationis simpliciter prolato?

Resp. Facta in supplicatione seu impetratione mentione de vacatione simpliciter, nullo expresso modo certo, comprehenduntur omnes modi vacationis, id est, tam vacatio per mortem civilem, quam naturalem; tam per resignationem, quam per privationem. Gloss. in c. si propter. de rescript. in 6. v. vacabunt. Gloss. in c. quia sepe. de præb. in 6. v. vacant. Garc. de benef. p. 11. c. 1. à num. 3. Paris. de resig. l. 11. quæst. 14. num. 24. Barbof. jur. eccles. l. 3. c. 14. num. 74. (ubi etiam cum Garc. loc. cit. quòd id procedat in materia penali) Pirh. h. t. num. 28. & plures alii, quos pro hoc citavi in for. benef. p. 3. quæst. 4. Sic si detur alicui expectantia simpliciter de beneficio vacaturo, comprehenditur omnis modus vacandi. Garc. loc. cit. num. 6. sic, si in Reg. 8. Cancell. apposita non essent verba: quocunque modo: comprehenderentur vacatura quocunque modo vacatura, exceptis vacaturis in Curia vel per resignationem. Gonz. loc. cit. gloss. 15. num. 1. & 2. Sic etiam in dubio appellatione vacationis intelligitur vacatio tam de jure quam de facto seu omnimoda vacatione. Gonz. loc. cit. num. 9. Unde etiam, dum Papæ facienti gratiam narratur vacatio, is supponit, beneficium vacare omnimodè, hoc est, tam de jure quam de facto. Lotter. de re benef. l. 3. quæst. 8. num. 21. cum nemini neque in possessione præjudicare intendat, ut Gonz. loc. cit. citatis Abb. Butr. Imol. Sitamen mentio facta de possessione alterius, non videtur intelligere quam vacationes de jure tantum, neglectà ea possessione. Lotter. loc. cit. num. 2. Nihilominus in materia ambitiosa, qualis est impetratio beneficiorum, appellatione vacationis venire veram & non fictam & qualificatam (qualis vacatio ficta est vacatio illa per obitum in regula de infirmis) ait Paris. l. 12. quæst. 10. num. 5. de quo vide me l. c. num. 5.

Quæst. 58. An & qualiter expresso uno modo vacationis, non veniat alius?

Resp. Hanc questionem integrè & accuratè cum limitationibus suis à me tractatam videri posse in foro benef. p. 3. quæst. 5. uti & illas ei affines: an & qualiter elidatur vis clausule: seu præmissio seu alio modo: quæst. 6. & qualiter verbum vacare usurpatum in hoc vel illo tempore, comprehendat alia quoque tempora. quæst. 7.

R. P. Leur. jur. Can. Lib. III.

Quæst. 59. Qualiter vacatio & modus & mensis exprimenda in impetratione & provisione beneficii?

1. Resp. primò: Post expressam per impetratum qualitatem beneficii, in principio precum narrandam esse positivè ejusdem vacationem, seu illud vacare per verba: cum vacaverit & vacet de presente: extra controversiam est; cum in hoc uno præcipuè consistat honestas gratiæ, tam ex parte supplicantis, ne videatur captare mortem alterius; quam ex parte concedentis illam, dum is, sive Papa, sive alius collator, censendus sit, velle cuique jus suum integrum servare, nec ulli præbere causam captanti mortem alterius. Lotter. l. 2. q. 8. num. 1. & 2.

2. Resp. secundò: Licet olim necessè non fuerit exprimere modum vacationis, sed tantum vacationem in genere, cum facta simpliciter mentione vacationis includatur omnis modus vacationis. Chok. ad Reg. 46. Cancell. num. 6. idemque adhuc hodie sit attenda juris communis dispositione. Barbof. jur. eccles. l. 3. c. 14. num. 72. Lotter. loc. cit. num. 9. citans alios. Tond. 99. benef. p. 1. c. 130. num. 3. dicens, hanc juris communis dispositionem servari in Gallia. Modò tamen vi cit. Reg. 46. necessariò exprimendus etiam certus modus vacationis, ita ut aliàs interpretatio & provisio sit nulla. Chok. loc. cit. Lotter. num. 12. Idque non tantum in gratia neutri, ut Rota decis. 24. de rescript. in novis. Menoch. de arb. cas. 201. num. 101. Selva. p. 3. quæst. 12. num. 21. & c. Sed in quacunque gratia provisiva. Lotter. num. 13. Dicta tamen regula locum non habet, sive non exprimendus certus modus vacandi, dum providetur tanquam devolutum. Garc. p. 11. c. 1. num. 7. Lotter. l. c. num. 143. cujus rationem vide apud me l. c. q. 10. n. 4. Sed &, dum beneficium vacat pluribus modis, sufficit exprimere unum. Chok. l. c.

3. Resp. tertio: In omnibus gratiis beneficialibus exprimendus mensis vacationis sub pena nullitatis vi regula 8. Gonz. ibidem gl. 32. à num. 1. Lotter. l. 3. quæst. 8. num. 79. vide me l. c. qu. 11.

Quæst. 60. Num etiam è contra exprimendum, beneficium de jure vacans non vacare de facto, seu possideri aut detineri adhuc ab alio?

Resp. Affirmativè juxta c. cum nostris. h. t. ubi, quòd impetratio beneficii vacantis ex eo irrita dicitur, quòd facta non fuerit mentio possessionis vel detentionis. Quippè supplicando pro eo tanquam vacante nulla facta mentione, quòd ab alio adhuc possideatur, intervenit sub vel obreptio per falsi suggestionem vel veri suppressionem juxta cit. c. cum nostris. §. auditor. Intelligenda tamen hæc de taciturnitate possessionis colorata (quam quò ad præsens punctum Lotter. loc. cit. num. 34. dicit censeri eam, in qua datur instantia possibilitatis tituli validi, etiam ex dispensatione, seu qualis est ea, quæ prætenditur ex legitimo, seu à jure non reprobato titulo, etsi hic revera non adfit ob defectum occultam, ut Abb. in cit. c. cum nostris. n. 17.) non verò de possessione notoriè decolorata. Abb. in c. jam nostris. num. 1. & 16. Barbof. ibid. num. 2. Garc. p. 10. c. 1. num. 48. Gonz. ad

E 2

Reg.

Reg. 8. gl. 15. §. 1. num. 65. Pirh. h. i. n. 19. &c. Cujus ratio est, quod illud tacitum invalidet rescriptum, quo expresso Papa non dedisset, vel non ita facile dedisset literas. *c. super literis. c. postulasti. de rescriptis.* Quale quid est tacita possessio colorata, utpote quâ expressâ, Papa potuisset retrahi, vel saltem reddidit arduior ad concedendam gratiam: non tamen tacita possessio evidenter injusta & invalida; cum eâ expressâ non tantum non tardius, sed etiam facilius & promptius concederet gratiam, ne notorie intrusus diutius occuparet beneficium. Limitant tamen hoc ipsum Abb. loc. cit. num. 19. Garc. num. 49. Menoch. de arb. l. 2. cas. 201. n. 142. ita, ut taciturnitas possessionis etiam coloratâ non vitiet rescriptum seu concessionem gratiâ, dum conceditur motu proprio. Quin &, ut Lotter. l. c. num. 39. ait, id, quod gratia ex dictâ taciturnitate reddatur subreptitia, non referri ad eam partem gratiâ, quâ Papa providet, seu defectum exsurgentem ex hac taciturnitate non respicere substantiam gratiâ in articulo provisionis; adeoque ipsam provisionem contra hunc defectum sustineri. Sed ad illam partem gratiâ, quâ dantur executores; cum color ille possessionis non attendatur, nisi in ordine ad hunc effectum, ut is mediante citatione possessoris excutiat per executores, priusquam procedatur ad ipsam executionem, ut Lotter. n. 40. Illud namque movere vel remove poterat Papam ad dandos executores sub una potius forma quàm sub alia, nec aliâs præcisè jubendo videatur velle dejicere justum possessorem de sua possessione; hæc tamen tanti momenti non est, ut remove potuisset à providendo, ut Lotter. num. 41. Atque ita hodieum coloratâ possessionis mentionem omisfam nullius esse considerationis ad causandam nullitatem gratiâ, dum in literis Apostolicis tales apponuntur clausulâ quâ vim expressivam possessionis habent, adeoque defectum dictâ taciturnitatis supplet. Quales v. g. sunt: dummodo non sit alicuius quæsitum. Vel amoto quolibet illicito detentore, ut Lotter. num. 44. & 45. citans Rotam in Colonienf. Canonic. 20. Maji. 1602. Gonz. l. c. n. 67.

Quest. 61. Qualiter vacatio beneficii narrata vel etiam independenter à narratione illius verificanda?

1. **R**esp. primò in genere: Nisi beneficium vacet, ut narratum, gratia nulla est. Lotter. l. 3. quest. 8. num. 42. Quin & narrativa, etsi necessaria non fuisset, debet verificari, Gonz. gl. 32. num. 57. citatis aliis. Non tamen opus verificatione, ubi vacatio vel certus vacandi modus exprimitur non assertivè sed dubitativè per verba *forfan* vel similia. Gonz. l. c. num. 11. Arg. *L. in substantia. ff. de vulg. & pupillar. substit.* Idem est, dum adhibetur dictio *asseritur*, dicendo: vacavit in tali mense, vel per obitum, pro ut asseritur. Gonz. l. c. num. 12. & 13.

2. Resp. secundò: Vacatio tempore data verificari debet *c. eam de rescrip.* Lotter. l. c. n. 41. Paris. de rescrip. l. 8. quest. 7. num. 146. & l. 12. q. 17. n. 26. citans alios.

3. Resp. tertio: Sufficit narrationem vacationis verificare de solo jure, ut vitetur subreptio. Gonz. gl. 15. §. 1. num. 65. Sufficit quoque verificare vacationem de facto eo modo, quo in literis

narratur. *C. de Luc. de benef. d. 75. num. 16.* Sic sufficit impetranti ex resignationis causa, quod modus vacationis expressus fuerit verus de facto, etsi non esset verus de jure; eò quod v. g. provisus per collatorem ordinarium verè resignaverat, etsi jus non habuerit in beneficio resignato. Tondur. 99. benef. p. 3. c. 238. num. 13. & Rota decis. 9. p. 2. divers. num. 10. ubi illa, quod ad verificandam narrativam gratiâ sufficiat probatio facti carentis adminiculo juris. vide me de hoc pluribus. *for. benef. p. 3. q. 13. n. 4.*

4. Resp. quartò: Dum plures modi vacandi æque dispositivè quidem ex eadem persona alternativè narrantur, sufficit unum verificari. Lotter. loc. cit. num. 14. Garc. p. 11. c. 1. num. 68. citans plures Rotæ decisiones, in quibus dicitur, quod quando gratia non est restricta ad vacationem narratam, sed narrat etiam aliam vacationem, saltem in genere dicendo: *vel alio modo*: sufficiat verificari unum; cum in alternis sufficiat verificare unum juxta *reg. alternis in 6.* Si tamen plures modi copulativè narrati, omnes debere verificari saltem de facto, tanquam probabilius asserit Garc. l. c. n. 49.

5. Resp. quinto: Vacatio beneficii, etiam independenter à narratione illius verificanda in ordine, ut beneficium impetrari possit; quia non præsumitur. Gonz. gl. 15. §. 2. num. 47. Sufficit autem eam probari per famam; cum non agatur de magno præjudicio, dum is, per cuius. V. g. obitum vacare dicitur, si adhuc vivat, adeoque non vacet beneficium, retineat suum beneficium, & collatio illius sit nulla. Nihilominus tempus vacationis ad effectum reservationis plenè probandum. Gonz. l. c. n. 76. Etsi enim Papa duplò plures menses neapè octo, habeat respectu collatoris ordinarii non habentis alternativam, adeoque verisimilius contigisse vacationem intra octo menses, quàm intra quatuor; non tamen adhuc præsumitur vacatio contigisse in mense Apostolico, adeoque onus probandi reservationem ratione mensis incumbit provisio Apostolico, fundante se in vacatione facta in mense Apostolico. Gonz. gl. 11. à num. 38. Ut etiam idem onus incumbit illi, qui habet indultum providendi beneficia vacantia in mense Apostolico, dum alias provisus ab eo excluditur. Et quidem plenè probandi propter præjudicium, quod creari posset collatori ordinario, vide me loc. cit. quest. 15. num. 2. De cætero an & qualiter verificanda narratio mensis vacationis, vide apud me loc. cit. quest. 14.

Quest. 62. Quo tempore vacare dicatur beneficium?

Resp. Propriè & juxta communem loquendi modum (qui temper attendendus & præferendus verborum proprietati juxta *L. cum de lanionis. ff. de fundo instructo*) tempus vacationis est & dicitur illud momentum, quo beneficiarius cedit vel decedit. V. g. moriendo, contrahendo matrimonium, emittendo professionem, committendo delictum, cui statuta privatio ipso jure; ita ut vacationis tempus sit momentaneum & indivisibile. Et de hoc tempore seu momento loquitur *regula. 8. sex mensium.* Non verò tempus vacationis dicitur seu attenditur, quo vacare pergit beneficium; ne aliâs beneficium